SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 23. aprila 2009 *

V zadevi C-533/07,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi členov 68 ES in 234 ES, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (Avstrija) z odločbo z dne 13. novembra 2007, ki je prispela na Sodišče 29. novembra 2007, v postopku

Falco Privatstiftung,

Thomas Rabitsch

proti

Giseli Weller-Lindhorst,

* Jezik postopka: nemščina.

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts (poročevalec), predsednik senata, T. von Danwitz, E. Juhász, G. Arestis in J. Malenovský, sodniki,

generalna pravobranilka: V. Trstenjak,
sodna tajnica: C. Strömholm, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 20. novembra 2008,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Falco Privatstiftung in T Rabitsch M. Walter, odvetnik,

– za G. Weller-Lindhorst T. Wallentin, odvetnik,

– za nemško vlado J. Kemper in M. Lumma, zastopnika,

– za italijansko vlado I. M. Braguglia, zastopnik, skupaj z W. Ferrante, avvocato dello Stato,

– za vlado Združenega kraljestva C. Gibbs, zastopnica,

– za Komisijo Evropskih skupnosti A.-M. Rouchaud-Joët in S. Grünheid, zastopnici,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 27. januarja 2009

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 5(1)(a) in (b), druga alinea, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2001, L 12, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med tožečima strankama Falco Privatstiftung, ustanovo s sedežem na Dunaju (Avstrija), in T. Rabitschem s stalnim prebivališčem na Dunaju (Avstrija) ter toženo stranko G. Weller-Lindhorst s stalnim prebivališčem v Münchnu (Nemčija) po eni strani zaradi izvrševanja pogodbe, s katero sta tožeči stranki v postopku v glavni stvari odstopili toženi stranki v postopku v glavni stvari pravico do prodaje videoposnetkov koncerta v Avstriji, Nemčiji in Švici, in po drugi strani zaradi prodaje avdioposnetkov navedenega koncerta brez pogodbene podlage.

Pravni okvir

Bruseljska konvencija

3 Člen 5(1) Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32), kakor je bila spremenjena s Konvencijo z dne 26. maja 1989 o pristopu Kraljevine Španije in Portugalske republike (UL L 285, str. 1, v nadaljevanju: Bruseljska konvencija), določa:

„Toženec s stalnim prebivališčem v državi pogodbenici je lahko tožen v drugi državi pogodbenici:

1. v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti, […]“

Uredba št. 44/2001

4 V uvodni izjavi 2 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„Določene razlike med nacionalnimi predpisi, ki urejajo pristojnost in priznanje sodnih odločb, ovirajo nemoteno delovanje notranjega trga. Nujno je potrebno sprejetje določb za poenotenje kolizijskih pravil glede pristojnosti v civilnih in gospodarskih

zadevah ter za poenostavitev formalnosti, s ciljem hitrega in enostavnega priznanja ter izvršitve sodnih odločb držav članic, ki jih zavezuje […] uredba.“

5 V uvodni izjavi 11 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„Pravila o pristojnosti morajo biti čimbolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca, pri čemer mora taka pristojnost vedno obstajati, razen v nekaterih točno opredeljenih primerih, v katerih je zaradi predmeta pravde ali avtonomije strank upravičena druga navezna okoliščina. […]“

6 V uvodni izjavi 12 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„Poleg stalnega prebivališča toženca mora obstajati tudi alternativna podlaga pristojnosti, ki temelji na tesni povezavi med sodiščem in sporom, ali ki je v interesu ustreznosti sodnega varstva“.

7 V uvodni izjavi 19 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„Zagotoviti je treba kontinuiteto med Bruseljsko konvencijo in […] uredbo ter v ta namen predpisati prehodne določbe. To velja tudi za razlago Bruseljske konvencije s strani Sodišča […]“.

8 Pravila o pristojnosti, določena z Uredbo št. 44/2001, spadajo v poglavje II te uredbe in zajemajo člene od 2 do 31.

9 Člen 2(1) Uredbe št. 44/2001, ki je v poglavju II uvrščen v oddelek 1 z naslovom „Splošne določbe“, določa:

„Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.“

10 Člen 3(1) Uredbe št. 44/2001, ki je uvrščen v isti oddelek, določa:

„Osebe s stalnim prebivališčem v državi članici so lahko tožene pred sodišči druge države članice samo na podlagi pravil, opredeljenih v oddelkih od 2 do 7 tega poglavja.“

11 Člen 5 Uredbe št. 44/2001, ki je v poglavju II te uredbe uvrščen v oddelek 2 z naslovom „Posebna pristojnost“, določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;

(b) za namene te določbe in razen, če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:

– v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,

– v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;

c) če se ne uporabi pododstavek (b), potem se uporabi pododstavek (a);

[…]

3. v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti pred sodišči kraja, kjer je prišlo ali kjer grozi škodni dogodek;

[…]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

12 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da tožeči stranki v postopku v glavni stvari zahtevata plačilo licenčnin, izračunanih na podlagi delno znanega obsega prodaje videoposnetkov koncerta. Prav tako zahtevata, naj se toženi stranki v postopku v glavni stvari naloži izračun celotnega obsega prodaje video- in avdioposnetkov ter na podlagi tega dodatno plačilo licenčnin. Tožeči stranki v postopku v glavni stvari se v utemeljitev svojih zahtev glede videoposnetkov sklicujeta na določbe pogodbe, ki sta jo sklenili s sopogodbenikom, glede prodaje avdioposnetkov pa na kršitev njunih avtorskih pravic, saj v zvezi s tem ne obstaja pogodbena podlaga.

13 Na prvi stopnji se je Handelsgericht Wien, ki sta mu tožeči stranki v postopku v glavni stvari predložili zadevo, izreklo za pristojno za odločanje o teh zahtevah na podlagi člena 5(3) Uredbe št. 44/2001. Menilo je, da upoštevajoč tesno zvezo med navedenimi pravicami njegova pristojnost zajema tudi licenčnine, ki se nanašajo na videoposnetke in ki so dolgovane v skladu z zadevno pogodbo, kar je tožena stranka v postopku v glavni stvari prerekala.

14 V pritožbenem postopku je Oberlandesgericht Wien menilo, da se za pogodbene pravice ne more uporabiti člen 5(3) Uredbe št. 44/2001, niti člen 5(1)(b), druga alinea, iste uredbe, saj zadevna pogodba ni pogodba o opravljanju storitev v smislu te določbe.

15 Oberster Gerichtshof je v okviru pri njem vložene revizije, ki se je nanašala le na zahteve v zvezi s prodajo videoposnetkov, poudarilo, da pojem „opravljanje storitev“ v okviru Uredbe št. 44/2001 ni opredeljen. Ob sklicevanju na sodno prakso Sodišča, ki se nanaša na svobodo opravljanja storitev in na nekatere direktive o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV), ki dajejo prednost široki opredelitvi pojma storitev, se

predložitveno sodišče sprašuje, ali se pogodba, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja te pravice za plačilo, lahko opredeli kot pogodba o „opravljanju storitev“ v smislu člena 5(1)(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001. Če je tako, se predložitveno sodišče sprašuje o kraju opravljanja navedene storitve in želi izvedeti, ali pristojno sodišče prav tako lahko odloči o licenčninah, povezanih z izkoriščanjem zadevnih avtorskih pravic v drugi državi članici ali v tretji državi.

16 Če ta pristojnost ne more temeljiti na členu 5(1)(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001, predložitveno sodišče meni, da bi bilo v skladu s točko 1(c) člena 5 navedene uredbe treba uporabiti pravilo, določeno v točki 1(a) navedenega člena 5. Po mnenju predložitvenega sodišča je v okviru člena 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001 odločilni dejavnik kraj izpolnitve sporne obveznosti v skladu s sodbo z dne 6. oktobra 1976 v zadevi De Bloos (14/76, Recueil, str. 1497) in ga je v skladu s sodbo z dne 6. oktobra 1976 v zadevi Industrie Tessili Italiana Como (12/76, Recueil, str. 1473) treba določiti v skladu s pravom, ki se uporablja za zadevno pogodbo.

17 Glede na vse te ugotovitve je Oberster Gerichtshof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je pogodba, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine svojemu sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja te pravice (licenčna pogodba), pogodba o ‚opravljanju storitev‘ v smislu člena 5(1)(b) Uredbe [št. 44/2001]?

2. V primeru pritrdilnega odgovor na prvo vprašanje:

   (a) Ali se storitve opravljajo v vsakem kraju v državi članici, v katerem je dovoljeno izkoriščanje pravice po pogodbi in kjer se tudi dejansko opravlja?

   (b) Ali se storitve opravljajo v kraju stalnega prebivališča ali upravnega sedeža dajalca licence?

   (c) V primeru pritrdilnega odgovor na drugo vprašanje, točka a, ali na drugo vprašanje, točka b, ali ima pristojno sodišče tudi pristojnost za odločanje o licenčninah, ki izhajajo iz izkoriščanja pravice v drugi državi članici ali tretji državi?

3. V primeru nikalnega odgovor na prvo vprašanje ali na drugo vprašanje, točka a, kot tudi na drugo vprašanje, točka b, ali se pristojnost za plačilo licenčnine v skladu s členom 5(1)(a) in (c) Uredbe [št. 44/2001] še vedno določi v skladu z načeli, ki izhajajo iz sodne prakse Sodišča v zvezi s členom 5(1) [Bruseljske konvencije]?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

18 S prvim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je pogodba, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja te pravice za plačilo, pogodba o opravljanju storitev v smislu člena 5(1)(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001.

19 Najprej je treba ugotoviti, da besedilo člena 5(1)(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001 samo po sebi ne daje odgovora na postavljeno vprašanje, saj ta določba ne opredeljuje pojma pogodbe o opravljanju storitev.

20 Zato je treba člen 5(1)(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001 razlagati ob upoštevanju razvoja, ciljev in sistematike navedene uredbe (glej v tem smislu sodbe z dne 13. julija 2006 v zadevi Reisch Montage, C-103/05, ZOdl., str. I-6827, točka 29; z dne 14. decembra 2006 v zadevi ASML, C-283/05, ZOdl., str. I-12041, točki 16 in 22, ter z dne 3. maja 2007 v zadevi Color Drack, C-386/05, ZOdl., str. I-3699, točka 18).

21 V zvezi s tem je iz uvodnih izjav 2 in 11 Uredbe št. 44/2001 razvidno, da je njen namen s čim bolj predvidljivimi pravili o pristojnosti poenotiti kolizijska pravila glede pristojnosti v civilnih in gospodarskih zadevah.

22 Uredba št. 44/2001 sledi cilju pravne varnosti, ki zajema izboljšanje pravnega varstva oseb s sedežem ali stalnim prebivališčem v Evropski skupnosti, s tem da tožeči stranki omogoča, da brez težav ugotovi, na katero sodišče se lahko obrne, in toženi stranki, da razumno predvidi, pred katerim sodiščem je lahko tožena (glej zgoraj navedeni sodbi Reisch Montage, točki 24 in 25, ter Color Drack, točka 20).

23 Pravila o pristojnosti, določena z Uredbo št. 44/2001, zato temeljijo na načelu kraja stalnega prebivališča tožene stranke, kot je določeno v členu 2 te uredbe in dopolnjeno s posebnimi pristojnostmi (glej zgoraj navedeni sodbi Reisch Montage, točka 22, in Color Drack, točka 21).

24 Pravilo o pristojnosti sodišča v kraju stalnega prebivališča tožene stranke je tako v členu 5(1) Uredbe št. 44/2001 dopolnjeno s pravilom o posebni pristojnosti v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji. To pravilo, ki ustreza zahtevi po bližini, je utemeljeno z obstojem tesne povezanosti med pogodbo in sodiščem, ki naj o njej odloča.

25 V skladu z navedenim pravilom o posebni pristojnosti je lahko tožena stranka tožena tudi pred sodiščem kraja, kjer je zadevna obveznost bila ali bi morala biti izpolnjena, saj se za to sodišče predpostavlja, da je s pogodbo tesno povezano.

26 Da bi se okrepil glavni cilj pravne varnosti, ki je vodilo za pravila o pristojnosti, določena v Uredbi št. 44/2001, je v njej ta navezna okoliščina za pogodbe o opravljanju storitev opredeljena samostojno.

27 V skladu s členom 5(1)(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001 je namreč kraj izpolnitve zadevne obveznosti kraj v državi članici, v katerem so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene.

28 Glede na navedeno je treba ugotoviti, ali je pogodba, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja te pravice za plačilo, pogodba o opravljanju storitev v smislu člena 5(1)(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001.

29 V zvezi s tem, kot so trdile tudi nemška in italijanska vlada ter vlada Združenega kraljestva v stališčih, ki so jih predložile Sodišču, pojem storitev pomeni vsaj to, da stranka, ki jih opravlja, izvaja določeno dejavnost za plačilo.

30 Vendar pogodba, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja za plačilo, ne vsebuje take dejavnosti.

31 S tako pogodbo se namreč imetnik odstopljene pravice nasproti sopogodbeniku zaveže le, da ne bo prerekal njegovega izkoriščanja te pravice. Kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 58 sklepnih predlogov, imetnik pravice intelektualne lastnine s tem, da odstopi izkoriščanje te pravice, ne opravi nobene storitve in se zaveže le, da bo sopogodbeniku dopustil prosto izkoriščanje navedene pravice.

32 V zvezi s tem ni pomembno, ali je sopogodbenik odstopnika dolžan izkoriščati odstopljeno pravico intelektualne lastnine ali ne.

33 Te analize ni mogoče izpodbijati s trditvami, ki izhajajo iz razlage pojma „storitve“ v smislu člena 50 ES ali drugih sekundarnih aktov prava Skupnosti, razen Uredbe št. 44/2001, ali iz sistematike in konteksta člena 5(1) te uredbe.

34 Najprej, noben element v zvezi s sistematiko ali kontekstom Uredbe št. 44/2001 ne zahteva, da se pojem „opravljanje storitev“, naveden v členu 5(1)(b), druga alinea, navedene uredbe, razlaga glede na rešitve, ki jih je Sodišče sprejelo v zvezi s svobodo opravljanja storitev v smislu člena 50 ES.

35 Če se na tem področju v določenih okoliščinah pojem storitev široko razlaga, je tak pristop utemeljen s tem, da se zagotovi, da se čim več gospodarskih dejavnosti, ki sicer niso zajete s prostim pretokom blaga in kapitala ali s prostim gibanjem oseb, s tem ne izključi s področja uporabe Pogodbe ES.

36 V sistematiki Uredbe št. 44/2001 pa dejstvo, da pogodba, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja te pravice za plačilo, ni pogodba o opravljanju storitev v smislu člena 5(1)(b), druga alinea, te uredbe, ne nasprotuje temu, da bi se ta uredba uporabila za to pogodbo, in še zlasti ne temu, da se ne bi uporabila druga pravila o pristojnosti.

37 Nasprotno, sistematika in kontekst pravil o pristojnosti, navedenih v Uredbi št. 44/2001, zahtevata ozko razlago pravil o posebnih pristojnostih – vključno s pravilom v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji, določenim v členu 5(1) te

uredbe – ki odstopajo od splošnega načela določitve pristojnosti na podlagi kraja stalnega prebivališča tožene stranke.

38 Drugič, iz podobnih razlogov tudi ni mogoče razlagati pojma „opravljanje storitev“, navedenega v členu 5(1)(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001, glede na opredelitev pojma „storitve“ v direktivah Skupnosti na področju DDV.

39 Kot je navedla generalna pravobranilka v točkah 71 in 72 sklepnih predlogov, je opredelitev tega pojma v direktivah na področju DDV negativna opredelitev, ki je že po naravi nujno široka, saj „opravljanje storitev“ pomeni vsako transakcijo, ki ni dobava blaga. Zato ti direktivi za obdavčljive transakcije na ozemlju Skupnosti štejeta samo dve kategoriji gospodarskih dejavnosti, in sicer dobavo blaga in opravljanje storitev.

40 Vendar pa v okviru člena 5(1) Uredbe št. 44/2001, kadar ne gre za pogodbo o prodaji blaga, pristojnost ni določena le na podlagi pravil, ki veljajo za pogodbe o opravljanju storitev. Točka (a) člena 5(1) te uredbe se namreč v skladu s točko (c) istega člena navedene uredbe uporablja za pogodbe, ki niso niti pogodbe o prodaji blaga niti pogodbe o opravljanju storitev.

41 Tretjič in nazadnje, analize, po kateri pogodba, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja te pravice za plačilo, ni pogodba o opravljanju storitev v smislu člena 5(1)(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001, ni mogoče prerekati na podlagi nujnosti široke razmejitve področja uporabe navedenega

člena 5(1)(b) v primerjavi s točko (a) istega člena, ki jo je navedla Komisija Evropskih skupnosti.

42 Spomniti je namreč treba, da je iz sistematike člena 5(1) Uredbe št. 44/2001 razvidno, da je zakonodajalec Skupnosti sprejel različna pravila o pristojnosti za pogodbe o prodaji blaga in za pogodbe o opravljanju storitev po eni strani ter po drugi strani za vse druge vrste pogodb, ki jih ne zajemajo posebne določbe te uredbe.

43 Razširitev področja uporabe člena 5(1)(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001 bi vodila v izogibanje namena zakonodajalca Skupnosti v zvezi s tem in vplivala na polni učinek navedenega člena 5(1)(c) in (a).

44 Glede na vse navedene ugotovitve, je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da se mora člen 5(1)(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da pogodba, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja te pravice za plačilo, ni pogodba o opravljanju storitev v smislu te določbe.

Drugo vprašanje

45 Glede na odgovor, dan na prvo vprašanje, na drugo vprašanje ni treba odgovoriti.

Tretje vprašanje

46 S tretjim vprašanjem predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba, da bi se v skladu s členom 5(1) Uredbe št. 44/2001 določilo sodišče, pristojno za odločanje o zahtevi za plačilo na podlagi pogodbe, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja te pravice, še naprej upoštevati načela iz sodne prakse Sodišča, ki se nanaša na člen 5(1) Bruseljske konvencije.

47 Predložitveno sodišče še posebej želi izvedeti, ali je treba člen 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da se po eni strani pojem „obveznost“, naveden v tem členu, nanaša na obveznost, ki izhaja iz pogodbe in katere neizvajanje upravičuje vložitev tožbe, in da se po drugi strani kraj, kjer se je ta obveznost izpolnila ali bi se morala izpolniti, določi v skladu s pravom, ki velja za navedeno obveznost v skladu s kolizijskimi pravili sodišča, pri katerem je bila vložena tožba, kot je Sodišče že odločilo glede člena 5(1) Bruseljske konvencije (glede pojma „obveznost“, določenega v členu 5(1) Bruseljske konvencije glej zgoraj navedeno sodbo De Bloos, točka 13; sodbe z dne 15. januarja 1987 v zadevi Shenavai, 266/85, Recueil, str. I-239, točka 9; z dne 29. junija 1994 v zadevi Custom Made Commercial, C-288/92, Recueil, str. I-2913, točka 23; z dne 5. oktobra 1999 v zadevi Leathertex, C-420/97, Recueil, str. I-6747, točka 31, in z dne 19. februarja 2002 v zadevi Besix, C-256/00, Recueil, str. I-1699, točka 44, ter glede kraja izpolnitve te obveznosti v smislu člena 5(1) Bruseljske konvencije zgoraj navedeni sodbi Industrie Tessili Italiana Como, točka 13, in Custom Made Commercial, točka 26; sodbo z dne 28. septembra 1999 v zadevi GIE Groupe Concorde in drugi, C-440/97, Recueil, str. I-6307, točka 32, ter zgoraj navedeni sodbi Leathertex, točka 33, in Besix, točki 33 in 36).

48 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je besedilo člena 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001 popolnoma enako besedilu člena 5(1), prva poved, Bruseljske konvencije.

49 Glede tega se Uredba št. 44/2001 precej zgleduje po Bruseljski konvenciji, s katero je zakonodajalec Skupnosti želel zagotoviti resnično kontinuiteto, kar je razvidno tudi iz uvodne izjave 19 navedene uredbe.

50 Namen Uredbe št. 44/2001 je sicer posodobiti Bruseljsko konvencijo, vendar pa hkrati ohraniti njeno strukturo in njena temeljna načela ter zagotoviti njeno kontinuiteto.

51 Ker ni razlogov za drugačno razlago, bi zaradi doslednosti moral člen 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001 imeti enak obseg, kot ga ima ustrezna določba Bruseljske konvencije, da bi se zagotovila enotna razlaga Bruseljske konvencije in Uredbe št. 44/2001 (glej v tem smislu sodbo z dne 1. oktobra 2002 v zadevi Henkel, C-167/00, Recueil, str. I-8111, točka 49).

52 Kot je v stališčih poudarila italijanska vlada, je treba določbe Bruseljske konvencije, ki so bile nespremenjene povzete v Uredbi št. 44/2001, v okviru te uredbe še naprej razlagati enako, kar velja še toliko bolj zato, ker je ta uredba nadomestila Bruseljsko konvencijo v odnosih med državami članicami (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Henkel, točka 49, in sodbo z dne 8. maja 2003 v zadevi Gantner Electronic, C-111/01, Recueil, str. I-4207, točka 28).

53 Kot je v stališčih navedla vlada Združenega kraljestva, je ta kontinuiteta pri razlagi v skladu tudi z zahtevami pravne varnosti, ki določajo, da se ustaljena sodna praksa Sodišča, ki je zakonodajalec Skupnosti ni želel spremeniti, ne sme izpodbijati.

54 Kot je poudarila generalna pravobranilka v točkah 94 in 95 sklepnih predlogov, v zvezi s tem je iz pripravljalnih del Uredbe št. 44/2001 kakor iz sistematike njenega člena 5(1) razvidno, da se zakonodajalec Skupnosti le za pogodbe o prodaji blaga in za pogodbe o opravljanju storitev po eni strani ni več želel sklicevati na sporno obveznost, ampak je želel določiti obveznost, značilno za te pogodbe, po drugi strani pa je želel samostojno določiti kraj izpolnitve kot navezno okoliščino za sodišče, pristojno v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji.

55 Zato je treba šteti, da je zakonodajalec Skupnosti v okviru Uredbe št. 44/2001 za vse pogodbe, razen za pogodbe o prodaji blaga in pogodbe o opravljanju storitev, želel ohraniti načela, ki jih je določilo Sodišče v kontekstu Bruseljske konvencije in ki se zlasti nanašajo na obveznost, ki jo je treba upoštevati, in na določitev kraja njene izpolnitve.

56 Zato je treba členu 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001 priznati enak obseg, kot ga ima člen 5(1) Bruseljske konvencije.

57 Glede na vse navedene ugotovitve je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da zato da bi se v skladu s členom 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001 določilo sodišče, ki je pristojno za odločanje o zahtevi za plačilo po pogodbi, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja te pravice, je treba še naprej upoštevati načela, ki izhajajo iz sodne prakse Sodišča, ki se nanaša na člen 5(1) Bruseljske konvencije

Stroški

58 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Člen 5(1)(b), druga alinea, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da pogodba, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja te pravice za plačilo, ni pogodba o opravljanju storitev v smislu te določbe.**

2. **Da bi se v skladu s členom 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001 določilo sodišče, ki je pristojno za odločanje o zahtevi za plačilo po pogodbi, s katero imetnik pravice intelektualne lastnine sopogodbeniku odstopi pravico izkoriščanja te pravice, je treba še naprej upoštevati načela, ki izhajajo iz sodne prakse Sodišča, ki se nanaša na člen 5(1) Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, kakor je bila spremenjena s Konvencijo z dne 26. maja 1989 o pristopu Kraljevine Španije in Portugalske republike.**

Podpisi